

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

P9_TA(2022)0301

Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa (2021/2166(INI))

(2023/C 47/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Protokół nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej,
- uwzględniając Protokół nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów pt. „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa” (COM(2021)0219),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 3 listopada 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa (SWD(2021)0305),
- uwzględniając cele współpracy na rzecz rozwoju zgodnie z art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając komunikat Komisji z 5 maja 2021 r. zatytułowany „Aktualizacja nowej strategii przemysłowej z 2020 r. – tworzenie silniejszego jednolitego rynku sprzyjającego odbudowie Europy” (COM(2021)0350),
- uwzględniając swoją rezolucję z 25 listopada 2020 r. pt. „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” ⁽¹⁾,
- uwzględniając zestaw instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa, który uzupełnia wytyczne dotyczące lepszego stanowienia prawa, oba dokumenty z listopada 2021 r.,
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz jego najnowszą wersję z 13 kwietnia 2016 r. ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z 24 marca 2021 r. w sprawie strategii UE na rzecz praw dziecka (COM(2021)0142),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów pt. „Lepsze stanowienie prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa” (CDR 4071/2021),
- uwzględniając sprawozdanie z 10 lipca 2018 r., które przedstawia ustalenia grupy zadaniowej ds. zasad pomocniczości, proporcjonalności i „robić mniej, ale efektywniej”,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie sprawności regulacyjnej Unii Europejskiej oraz pomocniczości i proporcjonalności – sprawozdanie w sprawie lepszego stanowienia prawa obejmujące lata 2017, 2018 i 2019 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 425 z 20.10.2021, s. 43.

⁽²⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0316.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2022 r. w sprawie prawa inicjatywy Parlamentu ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie specjalne nr 16/2018 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 12 czerwca 2018 r. pt. „Przeгляд ex post ustawodawstwa UE – system dobrze ugruntowany, lecz niekompletny”,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 9 czerwca 2016 r. w sprawie otwartej, efektywnej i niezależnej administracji Unii Europejskiej ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 16 grudnia 2020 r. w sprawie nowej strategii dla europejskich MŚP ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, w której z zadowoleniem przyjęto zobowiązanie się Komisji do zagwarantowania, że wszystkie działania UE będą pomagały UE w osiągnięciu zrównoważonej przyszłości i sprawiedliwej transformacji, oraz do zaktualizowania odpowiednio wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa, wymagających między innymi włączenia zasady „zrównoważony rozwój przede wszystkim” do programów lepszego stanowienia prawa UE i jej państw członkowskich ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając przemówienie przewodniczącej Ursuli von der Leyen wygłoszone 16 lipca 2019 r. ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając debatę plenarną, która odbyła się 7 czerwca 2021 r., pt. „Stan Unii MŚP – realizacja programu lepszego stanowienia prawa / cel zmniejszenia obciążeń administracyjnych” ⁽⁹⁾,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Rozwoju, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Spraw Konstytucyjnych oraz Komisję Petycji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A9-0167/2022),
- A. mając na uwadze, że lepsze stanowienie prawa jest wspólnym celem wszystkich instytucji UE i należy go osiągnąć przez zwiększenie przejrzystości, odpowiedzialności i współpracy między instytucjami, państwami członkowskimi, obywatelami oraz zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego poszanowania wszystkich podstawowych wartości europejskich, w tym demokracji, praworządności i praw człowieka; przypomina, że przejrzystość, uczciwość i rozliczalność są niezbędne dla demokracji opartej na praworządności; mając na uwadze, że aby skutecznie przynosić korzyści obywatelom i zainteresowanym stronom, europejskie prawodawstwo powinno być przydatne, proporcjonalne, jasne, przejrzyste i kompleksowe; mając na uwadze, że lepsze stanowienie prawa pomaga zapewnić ukierunkowanie polityki i prawodawstwa UE na przyszłość, z uwzględnieniem szybszego tempa rozwoju technologicznego, społecznego i środowiskowego; mając na uwadze, że w związku z tym coraz ważniejsze będzie popieranie wniosków regulacyjnych dowodami opartymi na najważniejszych ocenach i wiarygodnych recenzowanych dowodach naukowych, a także przestrzeganie zasady ostrożności; w związku z tym wzywa Komisję do przejrzystego zarządzania dowodami i zapewnienia, by były one możliwe do znalezienia, dostępne, interoperacyjne i możliwe do wielokrotnego zastosowania; podkreśla, że wysokiej jakości stanowienie prawa nie może ograniczać się do celów ilościowych dotyczących jedynie krótkoterminowych obciążeń i redukcji kosztów, ale powinno przynosić wszystkim korzyści, jako długoterminowa inwestycja we wspólny dobrobyt naszych społeczeństw i naszą przyszłość;
- B. mając na uwadze, że Komisja powinna w pełni przestrzegać postanowień art. 6 ust. 4 Europejskiego prawa o klimacie ⁽¹⁰⁾, który stanowi, że wszelkie projekty środków i wnioski legislacyjne muszą być spójne z realizacją unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 r.; mając na uwadze, że w tym celu Komisja musi ocenić spójność wszystkich projektów środków lub wniosków legislacyjnych, w tym wniosków budżetowych, z celami neutralności klimatycznej i przeanalizować, czy gwarantują one postęp w przystosowaniu się do zmiany klimatu;

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0242.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 86 z 6.3.2018, s. 126.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 2.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2.

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_19_4230

⁽⁹⁾ P9_PV(2021)06-07(17).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- C. mając na uwadze, że nowe kontrole spójności klimatycznej były stosowane do ocen skutków projektów środków legislacyjnych i wniosków legislacyjnych dopiero od 1 stycznia 2022 r., mimo że Europejskie prawo o klimacie weszło w życie w lipcu 2021 r., co oznacza, że przepisy tego rozporządzenia nie miały zastosowania do szeregu wniosków wchodzących w zakres Europejskiego Zielonego Ładu;
- D. mając na uwadze, że w komunikacie w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz w późniejszych wytycznych i zestawie narzędzi przedstawiono sugestię, by w ocenach skutków i w ewaluacjach sprawdzać zgodność z Europejskim prawem o klimacie; mając na uwadze, że Komisja powinna jednak systematycznie stosować te kontrole oraz przeprowadzać je na początku procesu przygotowywania nowego projektu środka lub oceny adekwatności obowiązujących przepisów, by mogły one rzeczywiście pomagać w podejmowaniu decyzji politycznych; mając na uwadze, że w Europejskim prawie o klimacie zobowiązano Komisję, by w ocenie spójności, o której mowa w art. 6 ust. 4, przedstawiła powody ewentualnego niedostosowania projektu środka lub wniosku legislacyjnego do celów Europejskiego prawa o klimacie;
- E. mając na uwadze, że w 2021 r. Komisja przyjęła komunikat pt. „Lepsze stanowienie prawa: Połączenie sił na rzecz stanowienia lepszego prawa”, wytyczne w tej sprawie i towarzyszący im zestaw narzędzi;
- F. mając na uwadze, że lepsze stanowienie prawa jest środkiem gwarantującym pewność prawną i powinno przynosić korzyści wszystkim, a także służyć ogólnemu interesowi społeczeństwa europejskiego, przedsiębiorstw, pracowników, obywateli, konsumentów i środowiska naturalnego; mając na uwadze, że wysokiej jakości prawodawstwo służy interesowi publicznemu, ponieważ bezpośrednio wpływa na konkurencyjność UE, jej terytoriów i przedsiębiorstw, a także stanowi narzędzie wzmocnienia demokracji i bezpośredniego udziału obywateli zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym;
- G. mając na uwadze, że istnieje potrzeba przeglądu i uproszczenia przepisów, tak aby usunąć przeszkody we wdrażaniu prawodawstwa, w tym w wymiarze transgranicznym; trzeba także zwiększyć skuteczność, przejrzystość i kompleksowy charakter przepisów dla użytkowników końcowych, zarówno obywateli, jak i przedsiębiorstw;
- H. mając na uwadze, że zasady i narzędzia lepszego stanowienia prawa powinny pozostać neutralne pod względem politycznym, aby zagwarantować obiektywną definicję problemów i rzeczywiste alternatywne warianty polityki, które Komisja, Rada i Parlament powinny rozważyć;
- I. mając na uwadze, że lepsze stanowienie prawa musi służyć ambicjom UE, a zwłaszcza jej długoterminowym celom, takim jak generowanie wzrostu gospodarczego, pobudzanie inwestycji i tworzenia miejsc pracy, zadbanie o bardziej konkurencyjną i demokratyczną Europę, postęp społeczny i wiążący cel, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej Unii do 2050 r., oraz długoterminowy cel priorytetowy na 2050 r., jakim jest zapewnienie obywatelom dobrej jakości życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety; mając na uwadze, że u podstaw procesu stanowienia wysokiej jakości prawa powinien leżeć zrównoważony rozwój, w ramach którego na równi stawia się względy społeczne, gospodarcze i środowiskowe; mając na uwadze, że stosując zasady lepszego stanowienia prawa, Komisja powinna określić najskuteczniejsze rozwiązania służące maksymalizacji korzyści przy jednoczesnej minimalizacji kosztów;
- J. mając na uwadze, że Komisja zobowiązała się do wzmocnienia wysiłków na rzecz promowania i poprawy integracyjnego i systemowego udziału dzieci w procesie decyzyjnym na szczeblu UE, w szczególności poprzez konsultacje dotyczące dzieci w odniesieniu do niektórych przyszłych inicjatyw;
- K. mając na uwadze, że dobrze przeprowadzone oceny skutków ex ante i ex post, konsultacje publiczne oraz zasada „najpierw oceniaj” są podstawowymi narzędziami rzetelnego, lepszego, skutecznego, odpowiedzialnego i przejrzystego stanowienia prawa dostosowanego do potrzeb beneficjentów; mając na uwadze, że przyczynia się to do ilościowego oszacowania skutków, ponieważ uwzględnia się stosunek kosztów do korzyści; mając na uwadze, że takie oceny powinny obejmować aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe na równym poziomie szczegółowej analizy i dokładności, z uwzględnieniem zarówno dowodów jakościowych, jak i ilościowych, w tym również wpływu środków politycznych na prawa podstawowe; mając na uwadze, że w 2018 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował sprawozdanie specjalne zawierające szereg zaleceń mających na celu zwiększenie jakości przeglądów ex post;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

- L. mając na uwadze, że portal internetowy „Wyraż swoją opinię” ma na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i zainteresowanych stron w kształtowanie polityki UE i okazał się użytecznym narzędziem w przygotowywaniu polityki UE; mając na uwadze, że 3 lipca 2020 r. Komisja uruchomiła nową wersję tego narzędzia, aby usprawnić konsultacje i komunikację ze społeczeństwem oraz zwiększyć przejrzystość; mając na uwadze, że w 2019 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował sprawozdanie specjalne ⁽¹¹⁾ zawierające szereg zaleceń dotyczących dalszego ulepszania tego portalu, a zwłaszcza uczynienia go bardziej przyjaznym dla użytkowników, w tym w odniesieniu do zasięgu i przejrzystości, a także wykorzystania i dostępności tłumaczeń;
- M. mając na uwadze, że Rada ds. Kontroli Regulacyjnej ocenia jakość ocen skutków, a także oceny adekwatności oraz szeroko zakrojone oceny, aby wesprzeć proces decyzyjny wysokiej jakości; mając na uwadze, że w przypadku około jednej trzeciej ocen skutków w 2021 r. pierwsza otrzymana opinia była negatywna; mając na uwadze, że Rada może odgrywać ważną rolę w ulepszaniu prawodawstwa europejskiego;
- N. mając na uwadze, że poszanowanie wielojęzyczności jest konieczne dla właściwego funkcjonowania instytucji UE; mając na uwadze, że zgodnie z art. 1 TUE decyzje na poziomie unijnym należy podejmować w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela; mając na uwadze, że publicznie dostępne strony internetowe Unii Europejskiej dotyczące możliwości finansowania i przetargów w ramach programów UE publikuje się najpierw w języku angielskim; mając na uwadze, że tłumaczenie tych stron internetowych może trwać kilka miesięcy; mając na uwadze, że dostępność tych stron internetowych we wszystkich językach urzędowych UE jest ważna dla uczciwej konkurencji;
- O. mając na uwadze, że celem programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) oraz platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości jest uproszczenie przepisów UE i zmniejszenie zbędnych obciążeń administracyjnych i regulacyjnych, a także kosztów, z myślą o poprawie przestrzegania i wdrażania przepisów, przy jednoczesnym osiągnięciu podstawowych celów politycznych, przez skupienie się na równoważeniu regulacji i kontroli sprawności poprzednich, obecnych i przyszłych przepisów;
- P. mając na uwadze, że Komisja wprowadziła zasadę „jedno więcej – jedno mniej”, która ma na celu rekompensowanie nowych obciążeń wynikających z wniosków ustawodawczych Komisji poprzez proporcjonalne zmniejszanie obciążeń już istniejących w tym samym obszarze polityki;
- Q. mając na uwadze, że podejście „jedno więcej – jedno mniej” może zostać uwzględnione w programie REFIT przez rozszerzenie go poza ocenę zbędnych obciążeń wynikających z poszczególnych istniejących aktów prawnych, tak aby uwzględnić również nowe przepisy i całe obszary polityki; mając na uwadze, że jednocześnie podejście „jedno więcej – jedno mniej” wymaga jaśniejszych reguł co do jego stosowania w praktyce, ponieważ prawodawstwo powinno zawsze przynosić korzyści obywatelom, przedsiębiorstwom, pracownikom i konsumentom;
- R. mając na uwadze, że osiągnięcie korzyści z działań upraszczających na szczeblu europejskim może być również uzależnione od utrzymania odpowiednich przepisów przez współprawodawców i zależy od wyborów dokonywanych przez państwa członkowskie podczas transpozycji tych przepisów do prawa krajowego, a także od większych wysiłków ze strony Komisji w zakresie koordynacji i prowadzenia konsultacji z państwami członkowskimi oraz władzami lokalnymi i regionalnymi;
- S. mając na uwadze, że w komunikacie z 24 października 2017 r. zatytułowanym „Dokończenie realizacji Programu lepszego stanowienia prawa: lepsze rozwiązania na rzecz lepszych rezultatów” (COM(2017)0651) Komisja wyraziła zastrzeżenia do podejścia „jedno więcej – jedno mniej” oraz „wyznaczanie ex ante docelowych poziomów zmniejszenia obciążeń”, stwierdzając, że „takie podejście wywołałoby presję deregulacji i mogło naruszyć jej polityczną odpowiedzialność za osiągnięcie tego, co konieczne, wtedy, kiedy jest to konieczne”;
- T. mając na uwadze, że zgodnie z informacjami opublikowanymi na stronie EUR-Lex ⁽¹²⁾ w 2021 r. Komisja przyjęła lub zmieniła 1 977 aktów ustawodawczych lub o charakterze nieustawodawczym; mając na uwadze, że w tym samym okresie uchylono lub wygasło 1 008 takich aktów;
- U. mając na uwadze, że traktaty przyznają Parlamentowi bezpośrednie prawo inicjatywy jedynie w bardzo ograniczonych przypadkach; mając na uwadze, że Parlament wezwał do zwiększenia tego prawa w rezolucji w sprawie prawa inicjatywy Parlamentu;

⁽¹¹⁾ Sprawozdanie specjalne nr 14/2019 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego: „Wyraż swoją opinię!« – konsultacje publiczne Komisji angażują obywateli, ale nie spełniają oczekiwań pod względem działań informacyjnych”.

⁽¹²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/statistics/2021/legislative-acts-statistics.html>; <https://eur-lex.europa.eu/statistics/legal-acts/2021/legislative-acts-statistics-repealed-and-expired-acts.html>

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

V. mając na uwadze, że funkcjonowanie Unii Europejskiej opiera się na demokracji przedstawicielskiej;

1. z zadowoleniem przyjmuje cel Komisji, zgodnie z którym przepisy UE powinny przynosić maksymalne korzyści obywatelom i przedsiębiorcom, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom (MSP), oraz jej zamiar nadania podejściu do lepszego stanowienia prawa bardziej dynamicznego charakteru i dostosowania go do dalszych zmian; ponadto z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do lepszego wykorzystywania prognozy strategicznej i wzywa do włączania jej do ocen skutków i ewaluacji; podkreśla, że program lepszego stanowienia prawa powinien wspierać zieloną transformację gospodarki Unii między innymi przez umożliwienie skuteczniejszego wprowadzania na rynek innowacyjnych i prorozwojowych technologii; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji, by poprawić analizę i sprawozdawczość w zakresie wpływu wniosków, np. na konkurencyjność i MŚP, terytorialność, zrównoważony rozwój, równość, pomocniczość i proporcjonalność, co mogłoby także pomóc w określeniu luk, potrzeb i możliwości, a także w odkryciu istniejących zagrożeń i tendencji, a tym samym przyczynić się do określenia priorytetów politycznych i do planowania strategicznego w perspektywie długoterminowej, zwłaszcza w krajach najslabiej rozwiniętych i w odniesieniu do realizacji celów zrównoważonego rozwoju (SDG);
2. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby dostrzegły potrzebę lepszego stanowienia prawa i jego uproszczenia z uwzględnieniem w zintegrowany i wyważony sposób skutków gospodarczych, środowiskowych, społecznych i związanych z płcią;
3. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się Komisji do uwzględniania celów zrównoważonego rozwoju we wszystkich wnioskach ustawodawczych, zgodnie z Agendą ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, do zwracania większej uwagi na równouprawnienie płci i równość wszystkich oraz do dopilnowania, aby zasada „nie czyn poważnych szkód” i zasada ostrożności były stosowane we wszystkich obszarach polityki; apeluje, aby w ocenach skutków uwzględniano również wpływ na realizację Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 jako całości; zauważa z zaniepokojeniem, że odnoszenie się wyłącznie do „odpowiednich celów zrównoważonego rozwoju” powoduje ryzyko pominięcia zintegrowanego i całościowego charakteru Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; przypomina o zobowiązaniu się Unii do odgrywania roli światowego lidera we wdrażaniu Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju, wraz z państwami członkowskimi i ich władzami lokalnymi i regionalnymi oraz w ścisłej współpracy z partnerami międzynarodowymi; ubolewa, że Komisja nie opracowała jeszcze zintegrowanej i całościowej strategii wdrażania celów zrównoważonego rozwoju; przypomina, że UE musi zwiększyć swoją widoczność w krajach rozwijających się, poprzez skuteczną komunikację na temat swoich programów współpracy i wydatków;
4. popiera zobowiązanie do lepszej analizy i sprawozdawczości w zakresie wpływu na środowisko we wszystkich obszarach polityki UE przez obowiązkową ocenę zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” oraz fakt, że ocena ta ma dotyczyć wniosków ze wszystkich obszarów polityki, by uniknąć niespójności w stosowaniu; wzywa Komisję do jasnego zdefiniowania zasady „nie czyn poważnych szkód”, aby zapewnić jej spójne stosowanie; z zadowoleniem przyjmuje propozycję, by w procesie stanowienia prawa w większym stopniu uwzględniać zrównoważony rozwój i cyfryzację; podkreśla, że ocena zasady „nie czyn poważnych szkód” musi uwzględniać szersze koszty i korzyści dla społeczeństwa, np. w dziedzinie zdrowia publicznego i wpływu na środowisko;
5. zaleca, aby Komisja rozważyła wdrożenie podejścia „zrównoważony rozwój przede wszystkim”, przyjęła go w odniesieniu do całego procesu opracowywania i oceny polityk i nadała priorytet długoterminowym względem zrównoważonego rozwoju; zauważa, że prognozy strategiczne będą wspierać program REFIT, w którym określono możliwości zmniejszenia zbędnych obciążeń regulacyjnych i zapewnienia, aby obowiązujące przepisy UE nadal były dostosowane do wymogów przyszłości;
6. w związku z tym wzywa do regularnego uwzględniania w procesie prognozowania strategicznego sprawozdań Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) i Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES); w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje prace platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości, która w celu poprawy istniejącego prawodawstwa UE gromadzi podczas regularnych spotkań wiedzę fachową m.in. administracji publicznej, organizacji pozarządowych oraz małych i dużych przedsiębiorstw; zauważa, że platforma ta mogłaby być również wykorzystywana do omawiania szerszych tematów, takich jak transformacja ekologiczna;
7. przypomina, że ochrona, promowanie i ułatwianie przestrzegania praw człowieka i demokracji są kluczowym priorytetem działań zewnętrznych UE zapisanych w art. 21 TUE oraz że Karta praw podstawowych Unii Europejskiej ma również zastosowanie do jej działań zewnętrznych; podkreśla, że UE wielokrotnie potwierdziła, że zobowiązuje się pozostać wpływowym podmiotem na arenie światowej i dalej odgrywać wiodącą rolę jako światowy obrońca demokracji i praw człowieka; wyraża zatem ubolewanie, że wniosek w niewielkim stopniu przekłada narzędzie dotyczące praw

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

podstawowych w zestawie narzędzi UE w zakresie lepszego stanowienia prawa na wytyczne dotyczące globalnego zobowiązania UE i jej zobowiązań traktatowych w zakresie praw człowieka; podkreśla zatem znaczenie wpływu wszystkich polityk zewnętrznych UE, w tym polityki handlowej i współpracy na rzecz rozwoju, na prawa człowieka, w szczególności w odniesieniu do słabszych grup społecznych;

8. podkreśla w związku z tym, że wytyczne powinny zostać poddane przeglądowi i skutecznie wdrożone, by zapewnić, że prawa człowieka są systematycznie i należycie uwzględniane, i zobowiązać UE do niepodejmowania żadnych działań, które uniemożliwiłyby lub utrudniałyby korzystanie z tych praw; podkreśla, że wpływ płci powinien być uwzględniany we wszystkich sprawozdaniach oraz że oprócz ogólnej oceny sytuacji w zakresie praw człowieka oceny wpływu na prawa człowieka muszą zawierać dane z podziałem na płeć i oceniać konkretny wpływ praw człowieka w odniesieniu do kobiet;

9. podkreśla, że przepisy dotyczące środowiska i zdrowia mają bezpośredni wpływ na życie obywateli UE; w związku z tym wzywa Komisję, by do wszystkich wniosków ustawodawczych dołączała krótkie uzasadnienie w zrozumiałym i prostym języku oraz by podjęła wszelkie odpowiednie środki, które zagwarantują, że wszyscy obywatele UE będą w stanie zrozumieć istotę wniosku ustawodawczego, w tym jego potencjalny wpływ na ich życie;

10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że zgodnie z komunikatem Komisji z 9 marca 2021 r. zatytułowanym „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” (COM(2021)0118) lepsze uregulowania będą miały na celu promowanie zasady „domyślnego charakteru cyfrowego” w przyszłym prawodawstwie UE jako ważnego narzędzia wspierającego transformację cyfrową; podkreśla, że technologie takie jak sztuczna inteligencja mogą usprawnić proces legislacyjny i poprawić dostęp do informacji, mogą także sprawić, że przepisy staną się bardziej zrozumiałe dla obywateli i przedsiębiorstw; wzywa Komisję do stosowania piaskownic regulacyjnych⁽¹³⁾ do prawodawstwa związanego z transformacją cyfrową w indywidualnych przypadkach oraz z uwzględnieniem unijnej wartości dodanej i proporcjonalności, zwłaszcza w celu wspierania MSP i przedsiębiorstw typu start-up; apeluje jednak, aby te piaskownice były ściśle ograniczone w czasie i zakresie, odpowiednio nadzorowane i zgodne z dorobkiem prawnym UE w zakresie ochrony danych osobowych i praw podstawowych;

11. uważa, że rozwój nowych form procesu cyfryzacji w procedurach decyzyjnych wszystkich trzech instytucji jest istotnym wyzwaniem oraz stwarza możliwość podniesienia jakości procesu stanowienia prawa w UE w erze cyfrowej; jest zdania, że zobowiązania trzech instytucji dotyczące takich zmian powinny zostać jasno określone i ujęte w zmienionym Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa; wzywa ustawodawców do stosowania cyfryzacji w celu uniknięcia zbędnych obciążeń administracyjnych i ułatwienia prac legislacyjnych;

12. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by wprowadzić jednolity cyfrowy instrument sprawozdawczy dla przedsiębiorstw, konsolidujący w jednym narzędziu wymogi sprawozdawcze wynikające z przeglądu dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, taksonomii, ale także wymogi sprawozdawcze z pakietu „Gotowi na 55”, zaprojektowane z uwzględnieniem konkretnych wymogów i gotowych kluczowych wskaźników efektywności oraz standardów, dostępne w sposób modułowy i cyfrowy dla przedsiębiorstw i innych organizacji;

13. podkreśla wagę łatwego dostępu obywateli do źródeł prawa i potrzebę utworzenia jednej, przejrzystej strony internetowej, na której można śledzić całe procedury ustawodawcze oraz dodatkowe dokumenty wszystkich instytucji UE;

14. zauważa, że handel nadal opiera się na dużej liczbie dokumentów papierowych; uważa, że cyfryzacja i stosowanie elektronicznych dokumentów handlowych zmniejszają koszty i upraszczają procesy; wzywa Komisję do wykorzystania ery cyfrowej i narzędzi cyfrowych do zmniejszenia niektórych rodzajów obciążeń lub obowiązków; podkreśla, że należy przeanalizować możliwość stosowania elektronicznych dokumentów handlowych, co poprawi efektywność i bezpieczeństwo oraz zmniejszy obciążenia administracyjne;

⁽¹³⁾ Piaskownice regulacyjne są definiowane jako konkretne ramy zapewniające ustrukturyzowane warunki do eksperymentowania i tym samym umożliwiające, w stosownych przypadkach, testowanie innowacyjnych technologii, produktów, usług lub podejść (obecnie zwłaszcza w kontekście cyfryzacji) w rzeczywistym środowisku przez określony czas i w wyznaczonej części sektora lub obszaru, pod nadzorem regulacyjnym gwarantującym odpowiednie zabezpieczenia.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

15. podkreśla, że w UE istnieje 22,6 mln ⁽¹⁴⁾ MŚP, w związku z czym Komisja powinna nie tylko bardziej systematycznie przeprowadzać test MŚP, ale także, w stosownych przypadkach, przewidzieć obowiązkowy test MŚP w odniesieniu do wszystkich wniosków ustawodawczych; podkreśla, że taki test powinien jasno określać, w jaki sposób można osiągnąć uproszczenie dotyczące kosztów i korzyści, a w miarę możliwości należy sformułować dodatkowe zalecenia w celu uniknięcia zbędnych obciążeń administracyjnych lub regulacyjnych dla MŚP;

16. przypomina, że stosowanie zasady „najpierw myśl na małą skalę” zapisanej w programie Small Business Act stanowi zasadniczy element analizy proporcjonalności przed złożeniem jakiegokolwiek wniosku ustawodawczego i powinno mieć na celu zagwarantowanie wysłuchania głosów MŚP oraz uwzględnienia ich interesów na jak najwcześniejszym etapie, aby sprzyjać rozwojowi MŚP, które są podstawą europejskiej gospodarki;

17. wzywa Komisję do stworzenia stanowiska wysłannika ds. MŚP, by pomógł zminimalizować zbędne obciążenia administracyjne i regulacyjne we wszystkich państwach członkowskich, i który powinien posiadać kompetencje horyzontalne w ramach gabinetu prezydencji;

18. przypomina, że wspólna polityka handlowa należy do wyłącznych kompetencji Unii oraz że postanowienia art. 207 TFUE zasługują na zdecydowaną obronę i ochronę; podkreśla, że należy unikać długotrwałych procedur ratyfikacyjnych w odniesieniu do umów handlowych i inwestycyjnych zawierających elementy mieszane, aby zapewnić ich terminowe wejście w życie;

19. jest głęboko przekonany, że trzeba umożliwić wszystkim Europejczykom śledzenie procesu ustawodawczego Parlamentu; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji mającą na celu ułatwienie korzystania z portalu internetowego „Wyraź swoją opinię” przez osoby z niepełnosprawnościami oraz połączenie konsultacji publicznych w jedno „zaproszenie do zgłaszania uwag”; apeluje, aby wszystkie powiązane dokumenty, kwestionariusze i zgłoszone uwagi były jak najszybciej dostępne we wszystkich językach urzędowych UE; wzywa do większej przejrzystości procesów decyzyjnych a w szczególności w zakresie uwzględniania odpowiedzi, w tym poprzez zapewnienie odpowiedniego ważenia odpowiedzi pod kątem ich reprezentatywności, w zależności od tego, czy reprezentują one interesy indywidualne czy zbiorowe; zauważa, że koncepcja i wybór konsultacji mają znaczący wpływ na rodzaj otrzymanego wkładu i na sam wynik; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszystkie ogłaszane przez nią zaproszenia do zgłaszania dowodów były neutralne i bezstronne, w tym przez użycie kwestionariuszy opracowanych w oparciu o fakty i zawierających, w stosownych przypadkach, pytania otwarte; przypomina dalej, że petycje kierowane do Parlamentu stanowią istotną formę udziału obywateli i przekazywania przez nich uwag, które Komisja powinna regularnie oceniać i w związku z którymi powinna podejmować działania;

20. apeluje o większą przejrzystość procesu konsultacji i o publikację podsumowujących sprawozdań z konsultacji, dostępnych we wszystkich językach UE, także dla osób z niepełnosprawnościami;

21. uważa, że Komisja, która stara się zadbać o to, by polityka UE opierała się na jasnym zrozumieniu obszarów polityki podlegających gwałtownym zmianom strukturalnym, takich jak środowisko i cyfryzacja, powinna wykorzystać wkład zawarty w petycjach obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego; uważa, że udział obywateli ma kluczowe znaczenie w takich obszarach polityki jak prawa podstawowe, poszanowanie praworządności oraz zwalczanie wszelkich form dyskryminacji na jakimkolwiek tle;

22. uważa, że jakość prawodawstwa mającego wpływ na kraje rozwijające się zależy m.in. od jego zasadności i skuteczności, co z kolei zależy od charakteru procesu konsultacji, od tego, jak przepisy te są dostosowane do potrzeb zainteresowanych krajów oraz czy ich wdrożenie przynosi pożądane rezultaty i nie powoduje szkód; z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie przez Komisję współpracy z partnerami zewnętrznymi, by lepiej zrozumieć potrzeby i skutki prawa unijnego poza UE; wzywa Komisję, by urzeczywistniła to zobowiązanie przez zapewnienie sprzyjających włączeniu społecznemu, merytorycznych i skutecznych konsultacji z udziałem zainteresowanych stron, takich jak partnerzy społeczni i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego w krajach rozwijających się, a także eksperci i przedsiębiorcy z różnych dziedzin objętych konsultacjami; sugeruje, że wyniki tych konsultacji i zebrane dane powinny być rzeczywście wykorzystywane przy redagowaniu przepisów, a w szczególności że należy uwzględnić kontekst i szczególne potrzeby zainteresowanych stron w krajach partnerskich, w których mają być przeprowadzone konsultacje; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę mającą sprawić, by procesy konsultacji były lepiej ukierunkowane, jaśniejsze i przyjazne dla użytkowników; wzywa Komisję do dopilnowania, aby przewidywane uproszczenie procesu konsultacji publicznych nie miało negatywnego wpływu na jego skuteczność; podkreśla rolę, jaką delegatury UE mogą odegrać, w szczególności w krajach rozwijających się, oraz potrzebę udostępnienia instrumentów i zasobów niezbędnych do przeprowadzenia tych konsultacji;

⁽¹⁴⁾ <https://www.statista.com/statistics/878412/number-of-smes-in-europe-by-size>

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

23. wzywa instytucje UE do przestrzegania w dziedzinie wielojęzyczności zasad, praw i obowiązków zapisanych w Karcie praw podstawowych i rozporządzeniu Rady EWG nr 1/1958, a także w wewnętrznych wytycznych i decyzjach, takich jak kodeks dobrego postępowania administracyjnego;
24. wzywa instytucje UE do zapewnienia niezbędnych zasobów ludzkich w celu poszanowania wielojęzyczności na kolejnych etapach procesu ustawodawczego;
25. uznaje, że jednolitość wersji językowych w językach urzędowych UE jest niezbędnym warunkiem rzetelnej interpretacji obowiązujących przepisów przez sądy oraz organy UE i państw członkowskich, a tym samym ważnym wkładem w zapewnienie jednolitej wykładni stosowania i egzekwowania prawa UE; wzywa instytucje do faktycznego spełniania tych wymogów w ramach przyszłego stanowienia prawa.
26. wzywa, by wszystkie strony internetowe Unii Europejskiej dotyczące możliwości finansowania i przetargów były równocześnie tłumaczone na wszystkie oficjalne języki UE, gdyż początkowa wyłączna dostępność w języku angielskim stawia w niekorzystnej sytuacji państwa członkowskie, w których język angielski nie jest językiem urzędowym;
27. nalega na silne powiązania między wdrażaniem unijnego pakietu na rzecz odbudowy NextGenerationEU oraz celem zapewnienia większej odporności społeczeństw UE a potrzebą dotarcia przez instytucje UE do obywateli Unii, aby podnosić świadomość na temat fundamentalnego charakteru tych działań politycznych i ich realizacji; uważa, że takie działania powinny ostatecznie przyczynić się do bardziej elastycznego i skutecznego międzyinstytucjonalnego procesu decyzyjnego umożliwiającego reagowanie w zdecydowany sposób na doświadczenia związane z pandemią;
28. wzywa do zacieśnienia dialogu politycznego między instytucjami a parlamentami krajowymi, władzami lokalnymi i regionalnymi, Komitetem Regionów i Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym;
29. zauważa obecną tendencję, zgodnie z którą w ramach protokołów nr 1 i 2 parlamenty narodowe dążą do większego zaangażowania w drodze dialogu politycznego na temat polityki Unii w celu zwiększenia wartości dodanej dla obywateli; przyjmuje ponadto do wiadomości wnioski o podobne przyszłościowe zaangażowanie Europejskiego Komitetu Regionów w tym zakresie w postaci opinii z inicjatywy własnej;
30. przypomina, że znaczną część prawodawstwa UE wdraża się na niższym niż krajowy szczeblu; mającym cenne bezpośrednie doświadczenie w stosowaniu prawodawstwa UE w bliskim kontakcie z lokalną gospodarką, partnerami społecznymi, społeczeństwem obywatelskim i obywatelami oraz mogącym również przyczynić się do zwiększenia skuteczności i widoczności działań UE;
31. ponownie podkreśla specyfikę lokalnych i regionalnych organów i potrzebę dostosowywania konsultacji; zaleca Komisji, by w przypadku propozycji wywierających znaczny wpływ na szczebel sprawowania rządów niższy niż krajowy, podczas opracowywania otwartych konsultacji oraz planów działań zasięgała proaktywnie opinii Europejskiego Komitetu Regionów;
32. podkreśla, że aktywna pomocniczość jest integralną częścią Programu lepszego stanowienia prawa; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja w większym stopniu wykorzystuje w swoich wnioskach ustawodawczych tabelę oceny pomocniczości, zgodnie z sugestią zawartą w swoim komunikacie z 23 października 2018 r. pt. „Zasady pomocniczości i proporcjonalności: wzmacnianie ich roli w kształtowaniu polityki UE” (COM(2018)0703);
33. oczekuje, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy utworzy także drogę do dalszych reform związanych z zasadą pomocniczości, w szczególności poprzez stosowanie zasady pomocniczości również w procesach zarządzania UE;
34. uznaje, że lepsze stanowienie prawa jest wspólnym celem i obowiązkiem wszystkich instytucji UE; potwierdza, że jako współprawodawca Parlament usprawni swoje służby wewnętrzne, aby lepiej przyczynić się do oceny i monitorowania wpływu prawa UE o wymiarze zewnętrznym na kraje rozwijające się, w tym wpływu aktów przyjętych przez Parlament w procedurach ustawodawczych i programów wydatków UE; potwierdza również, że zacieśni stosowną współpracę i koordynację między komisjami, a także wiedzę fachową na temat polityki rozwojowej we wszystkich właściwych komisjach oraz wyjaśni rolę Komisji Rozwoju jako gwaranta zasady spójności polityki na rzecz rozwoju, jak określono w Regulaminie Parlamentu Europejskiego (załącznik VI), a wszystko to w celu poprawy jakości i skuteczności prawodawstwa UE;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

35. przypomina, że ciągłe i uważne rozpatrywanie petycji obywateli stanowi doskonałą okazję do udoskonalenia uregulowań prawnych, tak by sprzyjały w większym stopniu włączeniu społecznemu i były skuteczniejsze, a także do lepszego zrozumienia przez decydentów politycznych realiów lokalnych i regionalnych oraz obaw i priorytetów obywateli; uznaje, że prawodawstwo UE powinno zapewniać równe traktowanie obywateli i przedsiębiorstw oraz skuteczne egzekwowanie praw obywateli w całej Unii oraz że należy zagwarantować zdecydowane i równe egzekwowanie obowiązujących przepisów europejskich;

36. przypomina o znaczeniu utrzymywania bliskich kontaktów między współprawodawcami przed negocjacjami międzyinstytucjonalnymi, w tym poprzez regularne zapraszanie przedstawicieli innych instytucji do nieformalnej wymiany poglądów, zgodnie ze zobowiązaniem określonym w pkt 34 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa; ubolewa, że to zobowiązanie nie doprowadziło do powstania żadnych nowych struktur współpracy ani do systematycznych działań ułatwiających taką współpracę; sugeruje, aby współprawodawcy uzgodnili kodeks dobrych praktyk w tym zakresie;

37. jest głęboko przekonany, że należy położyć większy nacisk na konsultacje instytucjonalne, koordynację i współpracę między instytucjami UE oraz w ich obrębie; wzywa Komisję, by usprawniła swoje procedury wewnętrzne, systematycznie włączała DG INTPA we wszystkie oceny skutków, w szczególności w odniesieniu do wewnętrznego prawodawstwa mającego potencjalne skutki poza UE, oraz by należycie uwzględniała wkład, sugestie i zalecenia przedstawione przez tę dyrekcję generalną w ramach spójności polityki na rzecz rozwoju; wzywa Komisję, by zwiększyła zaangażowanie i merytoryczny udział DG INTPA w konsultacjach między służbami oraz w pracach GRI (Grupa ds. Stosunków Międzyinstytucjonalnych) i EXCO (Grupa ds. Koordynacji Zewnętrznej), a także by należycie uwzględniała wkład tej pierwszoplanowej dyrekcji generalnej w zakresie współpracy na rzecz rozwoju i krajów rozwijających się;

38. wzywa do włączenia praw dziecka do głównego nurtu prawodawstwa UE przez przeprowadzanie ocen oddziaływania wniosków ustawodawczych na prawa dziecka; w związku z tym wzywa do wprowadzenia testu praw dziecka w ramach narzędzi ocen skutków, na które mogłyby się składać konsultacje z zainteresowanymi podmiotami, w tym mechanizm uczestnictwa dzieci, identyfikacja dotkniętych obszarów, oszacowanie wpływu na dzieci i ocena alternatywnych mechanizmów;

39. zachęca Komisję, by, zgodnie ze swoim zobowiązaniem wyrażonym w strategii UE na rzecz praw dziecka, rozpoczęła większą liczbę konsultacji społecznych skierowanych do dzieci i nastolatków i by aktywnie stosowała platformę UE na rzecz udziału dzieci, aby włączyć głos młodych obywateli w unijne procedury podejmowania decyzji;

40. wzywa instytucje do przedsięwzięcia wszelkich niezbędnych środków w celu zapewnienia udziału w procesie decyzyjnym UE osób znajdujących się w trudnej sytuacji, takich jak osoby z niepełnosprawnościami; podkreśla potrzebę zapewnienia łatwiejszego dostępu wszystkim obywateli do informacji; wzywa do przeprowadzenia większej liczby konsultacji społecznych skierowanych do określonych grup, takich jak dzieci, młodzież czy seniorzy; wzywa wszystkich decydentów UE do uwzględnienia wkładu zainteresowanych stron i zapewnienia skutecznych działań następczych w kolejnych procesach decyzyjnych;

41. wzywa do opracowania wskaźników wpływu w odniesieniu do konkretnych kwestii, takich jak wpływ na grupy szczególnie wrażliwe; w tym kontekście pochwała propozycję UNICEF-u związaną ze wskaźnikiem dotyczącym dzieci oceniającym wpływ polityk na dzieci i wzywa do opracowania podobnych mechanizmów w innych obszarach polityki;

42. wzywa Komisję do przeprowadzania ocen skutków wszystkich bez wyjątku wniosków ustawodawczych; głęboko ubolewa, że w przeszłości nie miało to miejsca w przypadku kilku politycznie wrażliwych wniosków; przypomina, że Parlament, zastępując Komisję, wielokrotnie przeprowadzał własne oceny skutków, by zebrać informacje dla celów kształtowania polityki; wzywa, by w celu zapewnienia jakości ocen skutków, poświęcić im wystarczającą ilość czasu i środków; przypomina jednak, że oceny skutków stanowią źródło informacji, ale nie powinny nigdy zastępować ani niepotrzebnie opóźniać procedury ustawodawczej; podkreśla jednak, że w procesie legislacyjnym UE główny nacisk należy położyć na jakość, przejrzystość i wykorzystanie najnowszej wiedzy i danych w ocenach skutków, a nie na tempo realizacji inicjatyw; wzywa do publikowania ocen skutków natychmiast po ich zakończeniu, a nie jedynie przy przedstawianiu wniosku dotyczącego polityki, ponieważ zapewni to większą przejrzystość sposobu podejmowania unijnych decyzji; przyznaje, że skuteczne zapewnienie lepszego stanowienia prawa, a w szczególności przeprowadzania ocen skutków ex ante, będzie wymagało odpowiedniego poziomu zasobów; wzywa Komisję, by przyznała na ten cel odpowiednie środki;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

43. podkreśla i wyraża ubolewanie z powodu stwierdzonego braku ocen skutków w przypadku kilku kluczowych dokumentów legislacyjnych, co tylko częściowo można przypisać pandemii COVID-19, oraz odnotowuje zamiar Komisji dotyczący opublikowania analitycznego dokumentu roboczego służb Komisji wraz z wnioskami lub w ciągu trzech miesięcy od ich przyjęcia w przypadkach, w których nie przygotowano oceny skutków; podkreśla, że choć jest to pożądanym krokiem w kierunku większej przejrzystości, nie powinien on prowadzić do obchodzenia przez Komisję jej obowiązków w zakresie oceny skutków, oraz że Komisja powinna publikować dokumenty robocze swoich służb jednocześnie z wnioskiem ustawodawczym;

44. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by wzmocnić ocenę oddziaływania terytorialnego i weryfikację wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich⁽¹⁵⁾ w celu lepszego uwzględnienia potrzeb i specyfiki różnych obszarów UE, takich jak obszary miejskie i wiejskie, obszary transgraniczne i regiony najbardziej oddalone; przypomina o znaczeniu ocen oddziaływania terytorialnego dla Europejskiego Komitetu Regionów, w tym ocen oddziaływania na obszary wiejskie, miejskie i transgraniczne;

45. podkreśla potrzebę opracowania dodatkowych narzędzi oceny wpływu na środowisko nowych strategii politycznych, inicjatyw i przepisów, w przypadku gdy istniejące narzędzia są niewystarczające, aby zapewnić, by ekologiczne ambicje Komisji pod przewodnictwem Ursuli von der Leyen, ukierunkowane na cele zrównoważonego rozwoju ONZ, były bardziej widoczne w ocenach skutków i wnioskach ustawodawczych Komisji; w związku z tym wzywa do uwzględnienia kosztów, które mogą wynikać z braku działań politycznych, zwłaszcza w dziedzinie zdrowia, klimatu, środowiska i spraw społecznych, a także łącznych skutków wynikających z opóźnień; uważa, że w ocenach skutków należy w równym stopniu zwracać uwagę w szczególności na ocenę skutków gospodarczych, społecznych, zdrowotnych i środowiskowych, związanych z wnioskami Komisji, oraz że trzeba oceniać ich wpływ na prawa podstawowe obywateli i równouprawnienie płci;

46. ubolewa, że oceny wpływu polityki i prawodawstwa Unii na kraje rozwijające się, w szczególności wewnętrznego prawodawstwa niezwiązanego z rozwojem, są nieliczne i nie analizuje się w nich ani nie uwzględnia jak należy potencjalnego wpływu na te kraje; jest głęboko przekonany, że oceny skutków ex ante są cennym narzędziem identyfikacji potencjalnych zagrożeń związanych z polityką lub wnioskiem ustawodawczym dla krajów rozwijających się, a zwłaszcza krajów najsłabiej rozwiniętych, i reagowania na te zagrożenia; wzywa Komisję do zwrócenia większej uwagi na wpływ prawodawstwa UE na kraje rozwijające się oraz, w stosownych przypadkach, do poszanowania i promowania celów współpracy na rzecz rozwoju w ramach tych inicjatyw, zwłaszcza w takich dziedzinach jak migracja, środowisko, rolnictwo i zwalczanie przestępczości międzynarodowej, takiej jak przestępczość zorganizowana, handel narkotykami i ludźmi oraz pranie pieniędzy; wzywa Komisję, by przekładała wnioski z ocen skutków na przepisy prawne w swoich aktach ustawodawczych niezwiązanym z rozwojem, aby lepiej odzwierciedlić zobowiązanie UE do przestrzegania art. 208 TFUE;

47. wyraża zaniepokojenie wdrażaniem przepisów Europejskiego prawa o klimacie w przypadkach, w których nie przeprowadzono oceny skutków, zwłaszcza w odniesieniu do politycznie newralgicznych wniosków, w tym prawodawstwa wtórnego; przypomina, że zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym Komisja powinna przeprowadzać oceny skutków swoich inicjatyw ustawodawczych i nieustawodawczych, aktów delegowanych i środków wykonawczych, w przypadku których oczekuje się, że będą miały znaczące skutki gospodarcze, środowiskowe lub społeczne;

48. uważa, że instrument nr 35 zawiera elementy, które ukierunkowują przeprowadzanie analiz skutków w krajach rozwijających się, i oczekuje, że instrument ten będzie szeroko stosowany; uważa, że sektory, w odniesieniu do których należy obecnie nadać priorytet ocenom skutków, muszą odzwierciedlać obecne i przyszłe wyzwania stojące przed Unią oraz stanowisko Parlamentu, a także wykazywać wyraźną korelację ze stosownymi dziedzinami prawa UE, aby ułatwić identyfikację przepisów, na które należy zwrócić szczególną uwagę; sugeruje dalsze doskonalenie zestawu narzędzi, aby ułatwić identyfikację i analizę potencjalnych skutków gospodarczych, społecznych oraz środowiskowych w krajach rozwijających się; proponuje wprowadzenie nowego działu „Wpływ na kraje rozwijające się” dla wybranych instrumentów

⁽¹⁵⁾ W komunikacie z 30 czerwca 2021 r. zatytułowanym „Długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich UE – W kierunku silniejszych, lepiej skomunikowanych, odpornych i zamożnych obszarów wiejskich do 2040 r.” (COM(2021)0345) Komisja opisuje weryfikację wpływu polityki na rozwój obszarów wiejskich następująco: „Biorąc pod uwagę wielomiarowy charakter rozwoju obszarów wiejskich oraz fakt, że celem Traktatów jest spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna, istnieje potrzeba dokonania przeglądu polityk UE pod kątem obszarów wiejskich, z uwzględnieniem możliwych skutków i konsekwencji tych polityk dla zatrudnienia i wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich, jak również dla możliwości rozwoju, dobrobytu społecznego i zapewnienia wszystkim równych szans oraz dobrej jakości środowiska na obszarach wiejskich”.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

zestawu narzędzi, w tym między innymi narzędzi nr 23, 25 i 26; proponuje, aby w tym dziale wprowadzić szereg pytań pomocniczych w celu ustalenia, czy proces ustawodawczy przyczynia się do realizacji celów polityki na rzecz rozwoju i do realizacji Agendy 2030 zarówno w UE, jak i w krajach rozwijających się; przypomina, że wpływ na prawa człowieka, w tym na prawa dzieci, ludów tubylczych, osób LGBTIQ i innych słabszych grup społecznych, w krajach rozwijających się ma znaczenie dla europejskiej współpracy na rzecz rozwoju; w związku z tym wzywa Komisję do wprowadzenia odrębnych kategorii ocen wpływu w dziedzinach praw człowieka, równouprawnienia płci i praw kobiet, praworządności i dobrej administracji w krajach rozwijających się; przypomina, że aby wyciągnąć wnioski z przeszłych działań i wprowadzić ulepszenia w przyszłości, trzeba również stale oceniać skuteczność procedur i narzędzi, i w związku z tym wzywa Komisję do regularnego składania Parlamentowi sprawozdań z wdrażania instrumentu nr 35;

49. podkreśla znaczenie powiązania ocen wpływu na prawa człowieka z nowymi ramami unijnej polityki w sprawie należytej staranności w zakresie praw człowieka przez zagwarantowanie, że dane wygenerowane na temat korporacyjnych zagrożeń dla praw człowieka i środowiska w poszczególnych sektorach, rodzajach działalności gospodarczej i łańcuchach wartości będą przekazywane organom wykonawczym i monitorującym na szczeblu unijnym i krajowym, co zapewni wymierne punkty odniesienia i merytoryczną zawartość;

50. przypomina, że Parlament utworzył specjalną dyrekcję – Dyrekcję ds. Oceny Skutków Regulacji i Europejskiej Wartości Dodanej – aby móc przeprowadzać oceny skutków ex ante i ex post i w ten sposób przyczynić się do kształtowania polityki opartej na dowodach, oraz apeluje o asygnowanie wystarczających środków finansowych i zasobów ludzkich dla tej dyrekcji i innych służb Parlamentu, które wspierają posłów, aby ułatwiać im wywiązywanie się z roli współustawodawców;

51. przypomina, że oceny Parlamentu powinny uwzględniać skuteczność przepisów pod względem osiągania ich celów, zapewnienie optymalnego wykorzystania środków i utrzymanie rzeczywistych kosztów proporcjonalnych do korzyści, odpowiedniość i adekwatność przepisów do pojawiających się potrzeb, ich wartość dodaną oraz ich wewnętrzną i zewnętrzną spójność z innymi obszarami polityki;

52. popiera zobowiązanie się Komisji do przeprowadzania przeglądów polityki i zachęca ją do szerszego stosowania oceny ex post, aby ocenić skuteczność i korzyści płynące z przepisów, co z kolei może pomóc w kształtowaniu przyszłej polityki i poprawie podejść do regulacji; podkreśla znaczenie zasady „najpierw oceniamy” dla zapewnienia, by wnioski wyciągnięte z przeszłości miały wpływ na późniejszych etapach kształtowania polityki; jest poważnie zaniepokojony rosnącą tendencją do równoległego przeprowadzania ocen i ocen skutków, chociaż wyniki oceny powinny być uwzględniane w każdym przeglądzie prawa;

53. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że kontrola jakości ocen i towarzyszących im badań została ustandaryzowana dzięki grupom międzyresortowym i listom kontrolnym; zauważa jednak, że takie same kontrole jakości nie są przeprowadzane w przypadku przeglądów ex post innych niż oceny; zachęca Komisję do określenia zestawu minimalnych standardów jakości dla przeglądów ex-post innych niż oceny w celu zapewnienia ich jakości we wszystkich służbach Komisji; uważa, że takie minimalne standardy jakości powinny wymagać, by przeglądy ex-post zawierały szczegółowy opis zastosowanej metodyki, w tym narzędzi do gromadzenia i analizy danych, uzasadnienie ich wyboru oraz informacje dotyczącą ich ograniczeń;

54. podkreśla, że zawarte w prawie klauzule dotyczące monitorowania i przeglądów zapewniają gromadzenie i ocenę niezbędnych danych; zwraca się do Komisji, by we współpracy z Parlamentem Europejskim i Radą, na podstawie obowiązującego porozumienia międzyinstytucjonalnego, opracowała międzyinstytucjonalny zestaw narzędzi związany z klauzulami dotyczącymi przeglądu i monitorowania, zawierający m.in. taksonomię możliwych wyników i przeglądów ex post, których można zażądać, oraz wytyczne w sprawie sporządzania klauzul dotyczących monitorowania zarówno dla instytucji lub organów UE, jak i dla państw członkowskich;

55. podkreśla, że oceny ex post są również ważnym narzędziem pozwalającym oceniać wpływ prawodawstwa na obywateli i przedsiębiorstwa, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ na MŚP, oraz wzywa Komisję, aby umożliwiła platformie F4F i państwom członkowskim przekazywanie informacji zwrotnych na temat szacunków Komisji dotyczących kosztów i korzyści po wdrożeniu;

56. podkreśla, że cele lepszego stanowienia prawa należy regularnie poddawać przeglądowi i ocenie na podstawie kryteriów programu lepszego stanowienia prawa, w tym monitorowania i sprawozdawczości; podkreśla, że cele muszą być dobrze wyważone, proporcjonalne i ocenianie pod kątem skuteczności; przypomina o znaczeniu porównywalnych ogólnounijnych danych do celów tej oceny i wzywa Komisję do zbadania, czy wykorzystanie narzędzi lepszego stanowienia prawa pomogło osiągnąć cele takie jak poprawa wyników polityki;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

57. z zadowoleniem przyjmuje ponowne zobowiązanie się przez Komisję do zapewnienia przejrzystości procesu oceny i wzywa do publikacji wieloletnich planów oceny, łącznie z istotnymi wykorzystanymi informacjami kontekstowymi; podkreśla ponadto, że publiczne i kompletne materiały zgromadzone na potrzeby ocen skutków i ocen muszą być łatwiej dostępne oraz z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym zamiar Komisji, by poprawić swoje rejestry zgromadzonych materiałów i powiązania między nimi, a także zapewnić łatwy publiczny dostęp do swoich wewnętrznych baz danych i repozytoriów; popiera w związku z tym zamiar utworzenia przez Komisję wspólnego portalu legislacyjnego, który powinien być jak najbardziej intuicyjny, prosty w użyciu i nieprzeładowany informacjami, i podkreśla, że portal ten musi być w pełni operacyjny przed końcem 2022 r.; popiera cel polegający na zacieśnieniu współpracy między instytucjami, aby ułatwić i usprawnić dostęp do wszystkich danych zgromadzonych na temat danej inicjatywy politycznej w trakcie całego procesu legislacyjnego;

58. podkreśla, że, tam, gdzie to możliwe, finansowane ze środków unijnych projekty pilotażowe i weryfikacje poprawności mogą być przydatne w czasie tworzenia prawodawstwa, a także ułatwić jego wdrażanie i egzekwowanie;

59. podkreśla, że Komisja powinna odpowiadać na pytania Parlamentu wymagające odpowiedzi na piśmie w wyznaczonym czasie; ubolewa, że w przeszłości na zdecydowaną większość pytań wymagających odpowiedzi na piśmie Komisja odpowiadała z opóźnieniem, i nalega, aby Komisja skróciła czas odpowiedzi na takie pytania; zwraca uwagę, że jakość odpowiedzi na pytania Parlamentu jest często bardzo niska, w związku z czym wzywa do natychmiastowej i istotnej pod względem strukturalnym poprawy jakości odpowiedzi Komisji na pytania poselskie;

60. podkreśla, że przejrzystość instytucji europejskich ma kluczowe znaczenie dla procesu ustawodawczego, ponieważ obywatele mają prawo wiedzieć, w jaki sposób tworzone są przepisy, które ich dotyczą; z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte niedawno porozumienie z Radą w sprawie rejestru służącego przejrzystości; ubolewa, że nie wszystkie instytucje i organy UE oraz przedstawicielstwa państw członkowskich są zobowiązane do stosowania rejestru służącego przejrzystości;

61. apeluje o dalszą poprawę przejrzystości dyskusji i decyzji wszystkich instytucji; ubolewa nad brakiem przejrzystości w procesie decyzyjnym Rady oraz praktyką nieuzasadnionego utajniania dokumentów i stosowania bardzo szerokiej interpretacji wyjątków przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001, w szczególności w odniesieniu do ochrony procesu decyzyjnego i ochrony porad prawnych, co często oznacza, że nie stosuje się zasady nadrzędnego interesu publicznego w ujawnieniu odnośnych dokumentów; uważa, że wyjątki dotyczące tajemnicy w odniesieniu do dokumentów Rady należy stosować w ramach spójnego systemu z niezależnym nadzorem i zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE); wzywa Radę, aby zwiększyła liczbę i zakres rodzajów dokumentów, które podaje do wiadomości publicznej, w szczególności stanowisk państw członkowskich, tak aby obywatele mieli możliwość poznania stanowiska, jakie ich rząd zajął w ich imieniu na szczeblu UE, a także aby przyczyniła się do wzmocnienia kontroli parlamentów narodowych nad procesem decyzyjnym UE przez rozszerzenie jej na wszystkie decyzje, od procedur ustawodawczych po akty wykonawcze i delegowane;

62. przypomina, że przejrzystość i jawność trwającej procedury ustawodawczej są nieodłącznym elementem procesu ustawodawczego, a zatem można je zastosować do dostępu do dokumentów w przypadku rozmów trójstronnych, jak stwierdził TSUE w swoim orzecznictwie, w szczególności w sprawie T-540/15 *Emilio De Capitani przeciwko Parlamentowi Europejskiemu*; uważa, że UE musi opracować ambitniejszą politykę dostępu do dokumentów i zapewnić lepsze stosowanie obowiązujących w tym zakresie przepisów, w tym dokumentów związanych z negocjacjami wewnętrznymi, trójstronnymi i międzynarodowymi; przypomina, że według Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich ograniczenia dostępu do dokumentów, w szczególności ustawodawczych, powinny być wyjątkiem i mieć miejsce wyłącznie w bezwzględnie koniecznych przypadkach; dodaje ponadto, że otwartość i przejrzystość nadają większą legitymację demokratycznemu procesowi ustawodawczemu w UE i zwiększają zaufanie do niego; ubolewa nad rutynowym powoływaniem się na wydajność procesu decyzyjnego instytucji, aby odmawiać dostępu do dokumentów przygotowawczych;

63. uważa, że rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów mogłoby zostać poddane przeglądowi, tak aby w pełni uwzględnić np. digitalizację i cyfrowe zarządzanie dokumentami, istniejące orzecznictwo w sprawie przejrzystości i dostępu do dokumentów oraz ogólne zmiany w postrzeganiu przejrzystości przez opinię publiczną; podkreśla, że każdy przegląd powinien prowadzić do większej, a nie mniejszej przejrzystości;

64. podkreśla, że otwarte, wydajne, przejrzyste i niezależne procesy podejmowania decyzji administracyjnych i legislacyjnych są warunkiem wstępnym wysokiej jakości strategii politycznych i regulacji; podkreśla, że wprowadzenie zharmonizowanych procedur administracyjnych mogłoby przyczynić się pozytywnie do dobrego zarządzania i praktyk regulacyjnych w UE oraz wzmocnić związek między eksperckim podejmowaniem decyzji a legitymacją demokratyczną;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

przypomina, że w rezolucjach z 15 stycznia 2013 r., 9 czerwca 2016 r. i 20 stycznia 2021 r. Parlament wezwał do przyjęcia rozporządzenia w sprawie otwartej, skutecznej i niezależnej administracji UE zgodnie z art. 298 TFUE, ale te postulaty Parlamentu nie przełożyły się na przedstawienie wniosku przez Komisję; wzywa zatem po raz kolejny Komisję do przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego prawodawstwa dotyczącego postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem kroków, które Parlament dotychczas podjął w tej dziedzinie;

65. przypomina o potrzebie stosowania spójnych zasad opracowywania aktów prawnych, w szczególności przejrzystości, rozliczalności oraz jasności i precyzji, zgodnie z zasadami uznanymi w orzecznictwie TSUE;

66. zwraca uwagę, że organy o jeszcze mniejszym stopniu przejrzystości, takie jak Eurogrupa, powinny w pierwszej kolejności podlegać regulaminowi Rady i udostępniać opinii publicznej procedury głosowania, protokoły, wyniki oraz wyjaśnienia dotyczące głosowania i obrad;

67. odnotowuje wykorzystywanie instrumentów takich jak REFIT i platforma F4F, aby określić możliwości uproszczenia i zmniejszenia zbędnych kosztów i obciążeń administracyjnych, zanim Komisja zaproponuje zmiany, przy jednoczesnym zapewnieniu najwyższych standardów ochrony i zwiększeniu zgodności z prawem UE; przypomina, że rolą platformy F4F jest również ocena, czy konkretne przepisy Unii i jej cele nie ulegają dezaktualizacji oraz czy są proporcjonalne i dostosowane do nowych wyzwań, przy jednoczesnej koncentracji na równoważeniu regulacji;

68. wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków na rzecz określenia najskuteczniejszych rozwiązań poprzez zastosowanie zasad lepszego stanowienia prawa, tak aby do celów polityki UE można było zmaksymalizować korzyści i jednocześnie zminimalizować koszty w interesie beneficjentów; podkreśla potrzebę spójnego stosowania zasady „najpierw myśl na małą skalę” oraz wzmocnienia zasady „działać na dużą skalę w sprawach ważnych, a na mniejszą skalę w sprawach mniej istotnych” w celu zapewnienia odpowiedniego skoncentrowania się na MŚP w prawie unijnym i krajowym oraz jako podstawy nowego międzyinstytucjonalnego zobowiązania do zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

69. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o utworzeniu w ramach platformy F4F podgrupy składającej się z sieci regionalnych centrów Europejskiego Komitetu Regionów; wzywa Komisję do podjęcia konstruktywnych działań w związku z opiniami platformy oraz do wzmocnienia opartego na dowodach podejścia do ocen ex post i ex ante za pomocą ekspertów lokalnych i regionalnych;

70. przypomina, że przeglądy śródkresowe i klauzule wygaśnięcia są użytecznymi narzędziami zapewniającymi, aby przepisy UE były zawsze aktualne lub wycofywane w odpowiednim czasie po realizacji ich celu; uważa, że Komisja powinna opracować i wprowadzić bardziej zintegrowane podejście do zrównoważonego rozwoju, które lepiej uwzględniałoby wzajemne oddziaływanie gospodarczych, społecznych i środowiskowych skutków polityki i prawodawstwa UE; zaleca, aby platforma F4F określiła i przeanalizowała przepisy, które są sprzeczne z Europejskim Zielonym Ładem i szerszymi celami zrównoważonego rozwoju, np. przez przyjęcie w tym kontekście podejścia „zrównoważony rozwój przede wszystkim”;

71. ponawia apel do Komisji⁽¹⁶⁾ o ułatwienie realizacji Europejskiego Zielonego Ładu przez usuwanie przeszkód i biurokracji, które mogą spowolnić jego wdrażanie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na konsekwencje i koszty stosowania unijnych przepisów, zwłaszcza dla MŚP;

72. przypomina, że ocena „niepotrzebnego obciążenia” musi uwzględniać, przy pełnym poszanowaniu zasady pomocniczości, skutki netto prawodawstwa UE na różnych szczeblach administracyjnych, w przypadku gdy przyjęcie jednego aktu prawnego na szczeblu UE, zwłaszcza w formie bezpośrednio stosowanych rozporządzeń UE, może skutkować mniejszym obciążeniem administracyjnym na szczeblu krajowym lub lokalnym, a także poprawić funkcjonowanie rynku wewnętrznego przez zwiększenie przejrzystości i przewidywalności przepisów, zapewnienie ich jednolitego stosowania we wszystkich państwach członkowskich UE, a tym samym zmniejszenie kosztów i wpływu negatywnych skutków zewnętrznych związanych ze środowiskiem, klimatem i zdrowiem; zauważa, że ułatwienie przestrzegania prawa UE, na przykład za pośrednictwem programu lepszego stanowienia prawa, może przyczynić się do jednolitego stosowania prawa UE;

⁽¹⁶⁾ Opinia Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności w sprawie projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022 – wszystkie sekcje.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

73. zauważa, że należy poczynić dalsze postępy, w szczególności w dziedzinie uproszczenia i standaryzacji formularzy oraz procedur, przy spójnym wdrażaniu zasad jednorazowości i domyślnej cyfrowości, zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich;

74. uważa, że wszystkie międzynarodowe umowy handlowe i inwestycyjne muszą być „dostosowane do wymogów przyszłości” we wszystkich ich wymiarach, promować tym samym zrównoważenie gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz przyczyniać się do wypełnienia zobowiązań międzynarodowych; podkreśla w związku z tym znaczenie przeprowadzania ocen wpływu na zrównoważony rozwój przed rozpoczęciem negocjacji handlowych i inwestycyjnych; podkreśla, że trzeba opracować i stosować bardziej zintegrowane podejście do zrównoważonego rozwoju, które lepiej uwzględniałoby wzajemne oddziaływanie gospodarczych, społecznych i środowiskowych skutków prawodawstwa, polityki i inicjatyw UE, w tym umów handlowych i inwestycyjnych, również poprzez uwzględnienie łącznego wpływu, jaki mogą mieć różne wnioski ustawodawcze, a także umowy handlowe i inwestycyjne;

75. uważa, że instytucje UE powinny korzystać z wiedzy fachowej z różnych obszarów polityki, aby zapewnić optymalny proces decyzyjny i przyjmować wysoce skuteczne środki; wzywa wszystkie trzy instytucje UE do lepszej koordynacji między ich organami wewnętrznymi i do unikania pracy w izolacji; podkreśla znaczenie promowania spójnych systemów regulacyjnych przez, na przykład, harmonizację pojęć w ramach powiązanych inicjatyw ustawodawczych, ponieważ może to zwiększyć przestrzeganie przepisów;

76. podkreśla potrzebę zbadania innowacyjnych podejść ustawodawczych, takich jak projektowanie prawa; podkreśla, że projektowanie prawa to podejście skoncentrowane na człowieku, które może pomóc w wypełnieniu luki między obywatelami UE, zainteresowanymi stronami a prawodawstwem unijnym; przypomina, że podejście skoncentrowane na człowieku zakłada, że prawo powinno być tworzone przede wszystkim z myślą o obywatelach i zainteresowanych stronach i powinno być zrozumiałe;

77. zwraca uwagę Rady i Komisji na zalecenia przyjęte przez grupy dyskusyjne Parlamentu, w których podkreślono potrzebę zmiany art. 132 i 166 Regulaminu PE odnośnie do wstępu do Rady i Komisji, aby umożliwić posłom obecność i udzielanie odpowiedzi podczas posiedzeń grup roboczych Rady, Komitetu Stałych Przedstawicieli (COREPER) czy Rady;

78. podkreśla zapisany w art. 218 ust. 10 TFUE wymóg natychmiastowego informowania Parlamentu Europejskiego w pełni o międzynarodowych umowach pomiędzy Unią a państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi; ubolewa nad faktem, że Parlamentowi nie udziela się dostępu do wniosków dotyczących stanowisk negocjacyjnych umawiających się stron międzynarodowych umów handlowych i inwestycyjnych; uważa, że porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie lepszego stanowienia prawa, w którym uznaje się znaczenie zagwarantowania, że każda instytucja może wykonywać swoje prawa i wypełniać zobowiązania zapisane w traktatach w odniesieniu do negocjowania i zawierania umów międzynarodowych, należy odpowiednio wdrażać w tym zakresie;

79. podkreśla potrzebę zapewnienia proporcjonalności wymogów regulacyjnych w kontekście międzynarodowych instrumentów handlowych;

80. podkreśla, że ugruntowane praktyki w zakresie tymczasowego stosowania umów handlowych i inwestycyjnych powinny być stosowane do wszystkich umów międzynarodowych, aby zagwarantować, że żadna umowa nie będzie tymczasowo stosowana, zanim Parlament nie zagłosuje za wyrażeniem zgody;

81. uważa, że skuteczna regulacja musi zapewniać równowagę między potrzebami krótkoterminowymi a wyzwaniem długoterminowymi; podkreśla, że prognoza strategiczna odgrywa kluczową rolę we wspieraniu przyszłościowej polityki UE przez zapewnienie, aby oceny nowych inicjatyw opierały się na dłuższej perspektywie, dzięki czemu prawodawstwo wysokiej jakości byłoby wartościową inwestycją w przyszłość; z zadowoleniem przyjmuje włączenie elementów prognostycznych do programu lepszego stanowienia prawa Komisji w ocenach skutków i ocenach; uważa jednak, że Komisja powinna lepiej dostosować oraz połączyć swoje działania w zakresie lepszego stanowienia prawa i strategicznego prognozowania, aby lepiej zintegrować oba te procesy; podkreśla, że metodologia Komisji dotycząca kwantyfikacji kosztów, podejmowania decyzji w sprawie kompromisów i wdrażania prognoz strategicznych pozostaje niejasna, oraz wzywa Komisję, by udowodniła, w jaki sposób podejścia te są realizowane w praktyce; zachęca Komisję do przeanalizowania innowacyjnych narzędzi oceny kosztów; zaleca w związku z tym uwzględnianie w procesie

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

prognozowania strategicznego sprawozdań Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC), Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES) oraz europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmian klimatu ustanowionego na mocy art. 10a rozporządzenia (WE) nr 401/2009 w związku z rozporządzeniem (UE) 2021/1119 ustanawiającym ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej;

82. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Rady ds. Kontroli Regulacyjnej w oceny skutków, oceny adekwatności i szeroko zakrojone oceny obowiązującego prawa, ponieważ poprawia ono oparte na dowodach prace Komisji; zauważa, że Rada ds. Kontroli Regulacyjnej może odegrać pewną rolę w zapewnieniu bezstronności i wysokiej jakości prac Komisji oraz że jej wiedzę fachową i doświadczenie można by wykorzystywać w innych zadaniach Komisji; podkreśla, że Rada ds. Kontroli Regulacyjnej może skutecznie kontrolować pracę Komisji tylko wtedy, gdy nie istnieją wątpliwości co do jej niezależności i bezstronności; wzywa w związku z tym do znacznego zwiększenia przejrzystości spotkań Rady ds. Kontroli Regulacyjnej z zainteresowanymi stronami, a także jej przeglądów, zaleceń i opinii, np. przez wprowadzenie obowiązku korzystania przez członków rady z rejestru służącego przejrzystości; podkreśla, że prace rady nie powinny ostatecznie wpływać na zdolność Komisji do proponowania aktów prawnych ani nadmiernie opóźniać przyjmowania wniosków ustawodawczych; wzywa Komisję do publikowania wszystkich opinii rady niezwłocznie po ich wydaniu, bez żadnych wyjątków, w celu zapewnienia spójności, przejrzystości i rozliczalności w całym procesie, a także do przekazywania ich Parlamentowi i Radzie; ponadto wzywa Komisję do udostępniania współustawodawcom również projektów ocen i projektów ocen wpływu, które są przedkładane radzie; przyjmuje do wiadomości, że w skład Rady ds. Kontroli Regulacyjnej wchodzi czterech członków Komisji i trzech ekspertów zewnętrznych; wzywa Komisję do ponownego rozważenia procesu podejmowania decyzji przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej, ponieważ obecny system umożliwia przyjmowanie opinii bez udziału ekspertów zewnętrznych, lub do ustanowienia prawdziwie niezależnej Rady ds. Kontroli Regulacyjnej poza Komisją; ponadto wzywa Komisję do rozszerzenia współpracy z Radą ds. Kontroli Regulacyjnej, do wzmocnienia jej przez zapewnienie większych środków niezbędnych do wykonywania jej zadań oraz do zapewnienia wsparcia ze strony Wspólnego Centrum Badawczego;

83. odnotowuje podejście „jedno więcej – jedno mniej”, zgodnie z którym Komisja stara się zrekompensować nowo wprowadzone obciążenia poprzez zwolnienie obywateli i przedsiębiorstw z równoważnych obciążeń na szczeblu UE w tym samym obszarze polityki; zauważa, że podejście „jedno więcej – jedno mniej” ma na celu wzmocnienie programu REFIT poprzez rozszerzenie go poza obciążenia wynikające z obecnie obowiązujących aktów prawnych, tak aby uwzględnić również obciążenia wynikające z nowego prawodawstwa, a także aby zarządzać skumulowanymi obciążeniami w każdym obszarze polityki; apeluje, aby podejście „jedno więcej – jedno mniej” również opierało się na zaangażowaniu odpowiednich zainteresowanych stron; ubolewa nad jednostronnym wprowadzeniem tego podejścia przez Komisję bez uprzedniej oceny skutków lub konsultacji; podkreśla, że wdrożenie tego podejścia nie powinno mieć wpływu na imperatywy polityczne ani na cele lepszego stanowienia prawa, i podkreśla, że nie powinno ono prowadzić do mechanicznych lub matematycznych decyzji o uchyleniu przepisów prawnych i do obniżenia ich standardu ani powodować efektu mrozącego w prawodawstwie, oraz że jego celem powinna być modernizacja i reforma prawodawstwa UE pozwalająca na sprostanie nowym wyzwaniom i obejmująca np. zastępowanie, łączenie i ulepszanie aktów prawodawczych; zaznacza, że chociaż przy opracowywaniu, transpozycji i wdrażaniu prawodawstwa UE należy unikać dodatkowych zbędnych obciążeń administracyjnych, nie powinno to przekładać się na deregulację lub brak regulacji ani uniemożliwiać państwom członkowskim utrzymania lub stosowania bardziej ambitnych środków i przyjmowania wyższych standardów społecznych i środowiskowych oraz standardów ochrony konsumentów, w przypadkach gdy w prawie Unii określono jedynie standardy minimalne;

84. podkreśla, że skuteczne wdrażanie prawa UE ma szczególne znaczenie dla zwiększenia zaufania obywateli do polityki i instytucji UE; przypomina, że zgodnie z art. 197 TFUE takie wdrażanie należy uważać za sprawę leżącą we wspólnym interesie państw członkowskich; wzywa państwa członkowskie, by nie nakładały zbędnych dodatkowych obciążeń administracyjnych lub związanych z przestrzeganiem przepisów przy transpozycji prawodawstwa UE, zwłaszcza na MŚP, ponieważ tzw. praktyki nadmiernie rygorystycznego wdrażania są jednym z głównych źródeł zbędnych obciążeń administracyjnych; uważa jednak, że zasada lepszego stanowienia prawa nie powinna uniemożliwiać parlamentom państw członkowskich utrzymywania lub przyjmowania ambitniejszych środków w przypadkach, gdy w prawie Unii określa się jedynie minimalne standardy; popiera wniosek Komisji, by państwa członkowskie informowały o przypadkach, w których decydują się na dodanie elementów nie wynikających z prawodawstwa UE;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

85. przypomina, że potrzeba nowych uregulowań nie powinna automatycznie oznaczać, że obecne przepisy nie są już potrzebne; z tego względu jest zdania, że w przypadku każdego potencjalnego uchylenia należy również przeprowadzić dokładną ocenę skutków, aby uniknąć nieoczekiwanych konsekwencji i niepożądanych skutków; apeluje, aby podejście do bazowało na przejrzystej i opartej na dowodach metodyce uwzględniającej w zbilansowany sposób wszystkie aspekty zrównoważonego rozwoju, zarówno pod względem korzyści, jak i kosztów, w tym kosztów nieprzestrzegania przepisów i niepodejmowania działań, oraz z uwzględnieniem skutków administracyjnych lub gospodarczych, przy jednoczesnym całościowym podejściu do dorobku prawnego UE i mając na uwadze jego skutki społeczne, środowiskowe i w zakresie zdrowia publicznego; w związku z tym wzywa Komisję, aby upubliczniła swój kalkulator „jedno więcej – jedno mniej” i uzyskała poparcie pozostałych instytucji przed zastosowaniem tego podejścia; uważa, że lepsze stanowienie prawa powinno być przede wszystkim oparte na kwestiach jakościowych, a nie ilościowych; podkreśla znaczenie wysokiej jakości prawodawstwa dla realizacji inicjatyw przewodnich UE; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie zawarte w komunikacie Komisji do współpracy z państwami członkowskimi, regionami i kluczowymi zainteresowanymi stronami w celu usunięcia przeszkód i obciążeń biurokratycznych utrudniających postęp w zakresie zielonej transformacji; podkreśla, że oceny ex post przepisów są istotne dla dopilnowania, by UE wywiązywała się ze swoich zobowiązań;

86. podkreśla ponadto, że stosując zasadę „jedno więcej – jedno mniej”, należy uwzględniać wszystkie koszty przestrzegania przepisów, zarówno administracyjne, jak i dostosowawcze; podkreśla konieczność stosowania tego podejścia przez państwa członkowskie, a także przez władze lokalne i regionalne w trakcie danego procesu transpozycji; zachęca do wymiany najlepszych praktyk w zakresie środków wyrównawczych, metodyki i gromadzonych danych;

87. podkreśla, że zaufanie do egzekwowania przepisów odgrywa ważną rolę w legitymizacji prawa europejskiego; wzywa Komisję, by zwiększyła wysiłki na rzecz egzekwowania prawa UE i skutecznie reagowała na wszelkie przypadki jego łamania;

88. podkreśla w związku z tym znaczenie zaangażowania Parlamentu, Rady i Komisji we współpracę mającą wyraźniejszą strukturę w celu przeprowadzenia oceny wdrażania i skuteczności prawa unijnego z myślą o jego udoskonaleniu; zwraca uwagę, że aby właściwie ocenić potrzebę przyjęcia dalszych przepisów konieczne jest szybkie, terminowe i prawidłowe wdrażanie prawodawstwa unijnego przez państwa członkowskie;

89. odnotowuje, że utrzymująca się wysoka liczba postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego świadczy o tym, że terminowe i prawidłowe wdrażanie oraz stosowanie prawa UE w państwach członkowskich pozostaje poważnym wyzwaniem, a także wzywa do podjęcia środków zwiększających przejrzystość decyzji Komisji podejmowanych w takich postępowaniach; przypomina, że skuteczne egzekwowanie ustawodawstwa UE jest kluczowym elementem programu lepszego stanowienia prawa; zwraca uwagę, że nadmierne obciążenia regulacyjne dla obywateli i przedsiębiorstw są często powiązane z problemami dotyczącymi przestrzegania przepisów przez państwa członkowskie; wzywa Komisję do pełnego egzekwowania bez zbędnej zwłoki przepisów UE oraz do wykorzystania wszystkich istniejących instrumentów; podkreśla, że polityka Komisji w zakresie egzekwowania prawa musi być bardziej przewidywalna i przejrzysta oraz powinna zwiększać pewność prawa dla wszystkich zainteresowanych stron;

90. zwraca się do Konferencji w sprawie przyszłości Europy o rozważenie wzmocnienia prawa inicjatywy ustawodawczej Parlamentu Europejskiego, ponieważ jest on jedynym demokratycznie wybranym organem UE i bezpośrednio reprezentuje obywateli europejskich; przypomina, że przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen zobowiązała się do wspierania prawa inicjatywy Parlamentu; podkreśla, że możliwość tę systematycznie odkładano do przyszłych modyfikacji traktatu; podkreśla, że parlamentarne prawo inicjatywy jest istotną cechą demokracji pośredniej na szczeblu państw członkowskich, i dostrzega konieczność wzmocnienia pozycji posłów do PE, jako bezpośrednich przedstawicieli obywateli UE, poprzez wzmocnienie ich prawa do kształtowania agendy ustawodawczej UE; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie przewodniczącej Komisji do wspierania prawa inicjatywy Parlamentu Europejskiego oraz zobowiązanie Komisji do odpowiadania aktem ustawodawczym na każdy wniosek na mocy art. 225 TFUE; wzywa Radę i Komisję do usunięcia ewentualnych przeszkód utrudniających Parlamentowi wykonywanie jego uprawnień do przedstawiania inicjatyw ustawodawczych; uważa, że można by poddać umowę ramową przeglądowi, aby ułatwić korzystanie z tego prawa; podkreśla potrzebę wyjaśnienia różnic między poszczególnymi rodzajami sprawozdań Parlamentu oraz sprecyzowania, jakich działań oczekuje się od Komisji;

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

91. podkreśla, że Konferencja w sprawie przyszłości Europy jest wyjątkową inicjatywą bezpośredniego zaangażowania obywateli UE, aby poznać ich spojrzenie na europejskie kształtowanie polityki; uważa, że po zakończeniu Konferencji należy przeprowadzić ocenę możliwości wdrożenia praktyk, które mogą zwiększyć udział obywateli w procesie legislacyjnym; podkreśla, że należy umożliwić obywatelom pełne korzystanie z ich demokratycznego prawa do uczestnictwa w procesie decyzyjnym UE w drodze aktywnej interakcji z wybieranymi w wyborach przedstawicielami, a także należy wspierać ich bezpośredni udział; proponuje, aby Komisja zastanowiła się nad włączeniem mechanizmów uczestnictwa do dialogu międzyinstytucjonalnego, który prowadzi do opracowania jej rocznego programu prac;

92. zwraca uwagę na szybko zmieniające się pojmowanie przez obywateli UE wpływu sprawowania rządów w UE na ich codzienne życie oraz na przyszłe zmiany w kontekście coraz bardziej opartego na mediach społecznościowych społeczeństwa informacyjnego, co przyspiesza funkcjonowanie procesu decyzyjnego w UE oraz zwiększa wiedzę o jego funkcjonowaniu i oczekiwania wobec zarządzania UE; przypomina, że istnieje potrzeba pełnego zaangażowania obywateli w proces decyzyjny UE w sposób wychodzący poza sam akt głosowania, obejmujący inne kanały i instrumenty i uwzględniający cały cykl polityki; ponownie podkreśla znaczenie skutecznych mechanizmów uczestnictwa i apeluje o ustanowienie stałych mechanizmów uczestnictwa zgodnie ze swoją rezolucją z 7 lipca 2021 r.⁽¹⁷⁾ oraz podkreśla, że niezbędne jest ustanowienie takich mechanizmów na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym instrumentów koniecznych, aby zapewnić odpowiednią poziomą i pionową koordynację między instytucjami na różnych szczeblach; uważa, że mechanizmy te mogłyby opierać się między innymi na internetowych platformach debat politycznych, konsultacjach z młodzieżą i kontynuacji paneli obywatelskich;

93. zwraca uwagę, że lepsze stanowienie prawa wymaga skutecznych procedur ustawodawczych sprzyjających zamykaniu procedur decyzyjnych UE w odpowiednich ramach czasowych; ubolewa, że specjalne procedury ustawodawcze określone w traktatach były zbyt rzadko wieńczone sukcesem ze względu na brak zaangażowania Rady i skutecznych wytycznych proceduralnych;

94. z zadowoleniem przyjmuje obrady Konferencji w sprawie przyszłości Europy poświęcone udziałowi obywateli w procesie decyzyjnym UE; podkreśla w szczególności zalecenia panelu obywatelskiego 1, zwłaszcza zalecenia nr 35, 36, 41, 46 i 48, a także panelu obywatelskiego 2, zwłaszcza nr 10 i nr 11 w poddziedzinie 2.1; nr 16 w poddziedzinie 3.1, nr 24 w poddziedzinie 4.1, nr 29 i 32 w poddziedzinie 4.2 oraz w dziedzinie 5, uczestnictwo obywateli, zwłaszcza nr 39; podkreśla konieczność znaczącego zaangażowania się w realizację zaleceń zawartych w sprawozdaniu końcowym z Konferencji, które zostanie przygotowane przez zarząd we współpracy ze zgromadzeniem plenarnym Konferencji na podstawie dyskusji prowadzonych podczas sesji plenarnej Konferencji na temat zaleceń krajowych i europejskich paneli obywatelskich, a także materiałów z interaktywnej wielojęzycznej platformy cyfrowej; uważa, że zalecenia paneli wyraźnie pokazują, iż obywatele domagają się większej przejrzystości debaty publicznej w UE, większego zasięgu i większej ilości informacji dostarczanych przez instytucje UE przy aktywnym wykorzystaniu wszystkich kanałów komunikacji, z jednoczesnym podkreśleniem roli mediów społecznościowych, które powinny śledzić procesy decyzyjne w UE, w tym procesy ustawodawcze; wzywa Komisję, Radę i Parlament do wdrożenia ostatecznych wniosków Konferencji opartych na zaleceniach paneli obywatelskich zgodnie z zasadami zapisanymi w traktatach;

95. zaleca, aby proces ustawodawczy wynikający z prawa inicjatywy ustawodawczej przyznanej Parlamentowi na mocy traktatów obejmował wniosek o ustanowienie kalendarza legislacyjnego dla odnośnych inicjatyw, podobnie jak w przypadku zwykłej procedury ustawodawczej; podkreśla ponadto, że wszelka specjalna procedura ustawodawcza musi być zgodna z postanowieniami porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa dotyczącymi zobowiązania instytucjonalnego wszystkich trzech instytucji do negocjowania zgodnie z zasadą lojalnej współpracy określoną w art. 13 ust. 2 TUE;

96. uważa, że w przypadkach, w których Parlament korzysta z prawa inicjatywy, takich jak przepisy dotyczące jego własnego składu, wyboru posłów i ogólnych warunków wykonywania jego funkcji oraz Statutu Rzecznika Praw Obywatelskich, a także powołania tymczasowych komisji śledczych, konieczne jest rozważenie w przyszłym porozumieniu międzyinstytucjonalnym środków pozwalających uniknąć blokowania istotnych aktów instytucjonalnych;

97. podkreśla ważną rolę Parlamentu jako instytucji reprezentującej obywateli UE, w tym w zakresie nadzoru i współpracy z Komisją i innymi instytucjami w imieniu społeczeństwa oraz w zapewnianiu oddolnego podejścia w odniesieniu do skutków prawodawstwa dla obywateli; w związku z powyższym przypomina o znaczeniu zachowania roli Parlamentu podczas wstępnej oceny przyszłego prawodawstwa dokonywanej za pomocą istniejących narzędzi parlamentarnych;

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 99 z 1.3.2022, s. 96.

Czwartek, 7 lipca 2022 r.

98. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz konsolidacji procesu konsultacji, zobowiązanie do składania sprawozdań z wszystkich konsultacji publicznych w ciągu ośmiu tygodni od ich zakończenia oraz zobowiązanie do aktywniejszego rozpowszechniania informacji o konsultacjach w celu dotarcia do większej liczby obywateli, zainteresowanych stron, w tym MŚP, oraz władz lokalnych i regionalnych; wzywa państwa członkowskie, aby wniosły wkład w ten proces poprzez promowanie konsultacji na ich terytorium; zauważa, że niektóre zainteresowane strony dysponujące większymi zasobami finansowymi mogą aktywniej uczestniczyć w konsultacjach; uważa, że zebrane informacje muszą odzwierciedlać w sposób zrównoważony opinie wszystkich zainteresowanych stron, a w tym celu należy ułatwić gromadzenie informacji od zainteresowanych stron dysponujących mniejszymi zasobami, takich jak obywatele i ich przedstawiciele;

99. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
